

N°. 27.

Sestdeenâ, 6. (18.) Juli

1874.

Maksa par gabdu: Mahjas weests 1 rubl., pastes nauda 60 fay.

R a h d i t a j s.

Cefschemmes sinas. No Rihgas: pahr gubernijas waldineeku zeffoschanu. No Wallas: konferenze. No Tehrpattas: sirgu isstahde. No Kurjemmes: teaters, — dseebaschana, — labbibas augschana, — stohlas buhshana. No Behtsburgas: muhsu augsts Keisars pahrbrauzis. No Kastromas: fshlotaju fapulze. No Bjattas: meddischana.

Ahrsemmes sinas. No Bohzijas: us Bismarku schabwo. No Austrijas: garrisneeku isturreschanahs. No Parihses: Rat-Rabona isturreschanahs. No Spanijas: Karlisu lauschana.

Jaunatahs sinas.

Ohtra wiffspahriga Latw. fshl. fapulze. Kalfis is Kreemijas. Lidbeeschu pasalla.

Feliktumâ. Dakteris un Adwokats. Graudi un seedi.

Cefschemmes sinas.

No Rihgas. Widsemmes gubernatoram, baron Wrangell lungam, irr Wiffsaugstaki attauts, wehl lihds 15tam Septemberim ahrsemmes palikt. Widsemmes gubernatora weetneeks, wize-gubernatars, kas us Arenburgu darrischanas deht atsbrauzis, irr pa scho laiku nodewis gubernijas waldischanu Widsemmes kameralteefas walditajam, ihstom stahtsrah-tam baron Kampeuhausen lungam. Rihgas wirts-polizijasmeisters, v. Reichardt f., irr dabjujis at-lauschanu us 2 mehnescheem us ahsemmehm braukt.

No Wallas. Tai 3schâ un 4tâ Juli teel Wallâ noturreta Widsemmes fshlotaju konferenze. Pahr scho konferenzi fannodamas Iggauu awifes „Gesti Postimees“ usazina Iggauu fshlotajus, lai nemmoht wairal dallibas pee konferenzes. Pehr us konferenzi bijuschi atnahluschi 100 Latweeschu un tik 6 Iggauu fshlotaji. „Gesti Postimees“ nu spreesch, la pee tam gan laikam ta buhshana wainiga, la konferenzes teel leetata walloda (Wahzu), kas ne-effoht wiffeem faprohtama, wiffu masal tik

tablu faprohtama, la tee tai walloda pee spreeschanahm warr lihds runnaht. Warrbuht ne no masa frowarra irr arri ta buhshana, la konferenze pahr fa-weem darbeem nelaisch nelahdu sinu.

No Tehrpattas sinno Gesti Postimees pahr to tur tai 5tâ un 6tâ Juni noturreto leellohpu isstahdischanu, kurrâ sirgi freeschanâ un wiffshana tiffa isprohweti. Pee wiffshanas tiffa isprohweti 9 sirgi, no kurreem trihs dabjuja gohda mafsu. Pirmo pohda maksa bija 60 r., ohtra bija 40 r. un trescha 20 rubl. Tas sirgs, kas pirmo gohda mafsu no 60 rubl. eepelnijahs, wiffa wesumu no 275 puddeem un 10 mahzriahm smaggu. Streeschanâ 2 sirgi eepelnijahs gohda mafsu. Weens nofrehja 4 werstes eeffsch 8 minutehm 15 sekundehm un ohtrs eeffsch 8 minutehm 17 sekundehm.

No Jelgawas pufes. Swehtdeen tai 23. Juni, la Balt. wehtneefim teel stanohs, spehleja Leel-Swehtes fshlas mahja attal Latweeschu teateri. Israhdijs: „Baur raisehm pee meera,“ johlu-lugga 3 zehleens, latwifst no Leepina Sabna, un „Ohds un Kohds,“ johlu-lugga ar dseebaschanu, weenâ zehleena, no Th. Behtmanna. Ispaschi pirmaja lugga pelnija zaur sawu labbu faturru un spehletaju jautru israhdischanu pee publikas dauds patiffshanas. Pirmdeen tai 24. Juni noswinneja „Lihgas beedriba,“ Rehtinâ pee Jelgawas, sawus gabda-swehtkus. Gefahlahs wiffspirms Wirtenberga f. fshlâ, ar usrunnu no lahda preeschneezibas wihra; tad beedribas jauttais dseedataju-fshris, sem Waldmanna f. waddischanas, nobseebaja daschas jautras dseemas an pa starpahm danzoja. Pehzat Wirten-

berga f. dahrsä Waldmanna f. turreja ihfu runnu par Sabna-deenas nosihmeschanu un „Lihgas-beedribas“ nolubku. Pehz tam bij weefibas-wallars un dahrsä raiba uggunofchana. — Swehtdeen tai 14. Juli israhbihs attal Falzgrafhes Robsttes Latweefchu teateri un prohti to luggu „Muzzeneels un muzzeneeze.“

No Kursennes wallara puffes, ap Jahneem. Sebbu lahwedamahs scho pawaffara fistas deeninas pee mums atfliddeja un „seedons“ të bijis nebijis attal aissfohtoja un lagsdigalla pohgoht jau norimma. Leetus lihst rehti, naktis dsehstras, arr salnotas bija wehl ap Jahneem. Dascham ap jauneem Jahneem kartuffeki laulä nosallufchi. Jahnu starpä bij karstums pee 22 grabdeem ar faufu wehlotu gaisu. Waffarejai un jahlei truhst leetus. Seena buhs mas to plaut. Pirmo pehrkonu isdsirdam til 1. Juni, tad arri tas wiffu luplakais leetus nogahfahs, las iskaltufchu semmi labbi famehrzeja un mahleendös sehtus meeschus usdihbsinaja. Agri seh-tee meeschi jau salko. Rudsfi sehogadd' pirmahs wahrpinas rahdija Mai mehnescha gallä. Zitteem gaddeem jau 15. Mai rudfi bij plauzeji. Rudfi jau seedus fatrahwufchi un no augshenes fahf seedeht, las, lä wezsee laudis teiz, rahda us rudsu dahrdstibu. Lai Deews labbu seedeschanas laiku teem nowehl! — Balku seherga nu jau arri par scho gabbalu is-llihst; behrni, arri leeli zilweft mirft. (Latw. aw.)

No Bahrtes teel Latw. awisehm sinnohts: Rudsus nekur itt stiprus nerebf, wiffswairak leijas weetäs irr pawahji. Lohpi, lai gan gannös mas dabbuhä ehst un fahst, irr weffeli; bet zilweft, wairak behrni, ar bakkahm fibrast un dauds mirft. Februar mehnesi tahs raddahs un taggad wehl naw pawiffam beigufchahs. — Bahr floblu runnajoht japeeminn, fa floblas nams irr no lohla un tiffai 26 gaddus wezs; bet pamattös jaw tahdi zaurumi, lä fakkes warr zauri lihst. Stoblas nams Kroh-nim jabuhwe, tapehz fa tas irr dseetaja weeta. Stobhneeku scho seemu bija lihds pufsohtra fimta; bet par 80 pahrak neweenu neddeku nefanahl; jo fainneeki sawus gannetus un kalpi sawus behrnus, zits mehnesi, zits pufsohtra u. t. pr. floblä fuhstä. Starp scho flaitu ne desmit meitenes muhsu floblä ruhmes labbad nerohnahs. Turpmal arri par tam taps gahdahts: jo wehl 2 floblas nammi muhsu draudse tiks buhweti. Gruntes preelsh teem jaw no Krohna puffes irr eerahditas, un preelsh weena namma jaw balki irr eedohti un no nowadda irr no mescha iswesti un preelsh buhwefchanas fagatatawoti. Bet bes schihm mums wehl weena flobla, las itt nedohmajohht un ahtri isgahjufcho ruddeni mums raddahs. Las notiffa tä: Gehdertu mahju fainneeks eedohmajees, fafauz pehrn ruddeni tohs jo turrigalohs fainneekus weenu deenu pee ferwis un usrunna tohs, lai tee tam palihgä nahloht, wiafch

effohht apdohmajis sawas dshwojamas ehkas ohtru gallu leelatu buhweht un par floblu eerikteht. Bet tad tee newarrejufchi weendös prahtös fa-eet un is-schlihrufchees, tad Gehderts tatschu pee sawa no-dohma palizzis un weens pats (zitteem pa lahdam balkam winnam peemettoht) nehmahs buhweht. Un riktigi, gan leelu naudu tehredams, triju mehneschu laikä, sawu prett-istaba 5 affu garru usbuhweja un par itt brangu floblas istabu eetaiffa. Tur nu jaw Janwara mehnesim beidsotees, Selgawas realists (las realu-floblu zauri gahjis), Pinzer lungs, ar lahdeem 40 leeleem un maseem pufschuum Latweefchu, Wahzu un Kreewu wallodä pubhejahs.*) Wehl reis sawu draudses floblu peeminnam un sehchloja-mees, fa to 30 gaddus irr wahrdinajufchi bohfta-beeretaji. Nu jaw 8 gaddi, tad no teem irr atfwab-binajufchs; taggad tee pa mahjahm tohp lauliti. Bet dseedeschanas draugi warrbuht gribbehs sinnaht, lä tad pee mums ar dseedeschanu eet. Dseedeschanu muhsu draudses floblä no nohtehm mahzahs un dauds jaw draudse irr, las no nohtehm meldinus mahf paschi eemahzitees un riktigi dseed. Ihpaschi dseedeschanas fwehtkus wehl lihds schim nebijam turrejufchi un nu tiffai trescho waffaras fwehtku deenas pawaffare isgahjam jaulä weetä, mesch-mallä, itt weenteefigi palustetees. Arri dauds zitti klauftitaji un muhsu pagastu waldeschanas un teefas lohzefti muhsu pirmohs dseedeschanas fwehtkus mums lihdsä pagohdinaja un lihdsä preezajahs.

No Behterburgas. Tai 30tä Juni pullst. 1/2 7nös wallarä muhsu augsts Rungs un Keisars atdrauza eelsh Zarsloje-Selo; tai 1mä Juli pullst. 1/2 10dös rihtä eebrauza Behterburgä.

No Rastromas. Tai 6tä Juni tiffa notur-reta pa trescho reisu ta kauschu floblotaju fapulze, las no tureenäs semstibas tiffa dibbinata. Bija fapulzejufchees pahrak par 100 floblotajeem un floblotajahm un bes tam wehl bija labba teefa klauftitaju, las us fapulzi bija atnahlfufchi. Sapulzes darbi fahlahs ar preelshlaffifchenu, turrä ihsumä tiffa isstahstihst, lä kauschu-floblas Kreewija attihstijufchahs un fo abbas pirmejas floblo-taju fapulzes pastrahdajufchas. Schih treschahs fapulzes darba kahrtiba irr schahda: no pullsten 9 lihds 12 preelshpufshdeenas teel noturretas prohwe-mahzibas-stundas un tad pehz pufshdeenas noturre-tas mahzibas-stundas teel isklaidrotas un daschas us audfeschanu un floblofchenu sihmedamahs leetas isstahstitas. Pullsten 6 pehz pufshdeenas irr preelsh-laffifchana pahf floblofchanas mahflü jeb pahf to, fa tee daschadi kauschu floblu mahzibas preelshmetti mahzami. Pee zittahm apspreefchannahm nemm dal-libu klahthuhdamee floblotaji.

*) Zil mums sinnams, tad Gehderta lungs irr tas pirmas Latweefchu fainneeks, las pats us sawu rohlu floblu eetaiffis, fur Latweefchu, Kreewu un Wahzu wallodä mahja. Lai kreetmam wihram kreetnös usfahstums kreetni weizahs! M. w. redafija.

No Wjattas. Wjattas gubernijà ar mescha-putnu meddischanu deesgan leelu pelnu dsenn. Slaita libbs lahdeem 3500 zilwefu, kas mescha swehrus meddi un lahbus 8500 zilwefu, kas putnus schouj. Wiffu wairal teel medditi sakk, lapses, willi, lahfschi un wahweres; dauds rettaki teel famedditi sehmuli, uhdri, zaunes, luhfschi un seemela-breeschi. Wahweres wiffu wairal apfautas, tà to is schè klacht peelikteem skaitleem warr redseht. Wahweres ik gaddus teel apfautas libbs lahdam 130,000 un to ahdas pahrdohd par 4 libbs 10 kapelkahn gabbalà; sakk teel apschauti kabri 30,000, lahfschi lahdi 300, sehmulischi libbs 600, lapses libbs 200 un zaunes lahdas 350. Seemeta-breeschi, kas sennal schinni gubernijà bija daudsumà atrohnami, taggad eet masumà, tà ka no teem gan lahbus 60 par gaddu apschauj. Arri putni teel leelà daudsumà apfauti, tà par prohwi irbes (100,000), teteri un pibles. Meddischanas us irbehm tapat tà us sakteem, noteekahs pehz noliktas lahrtibas. Tif libbs tà ruddeni laulu darbi beiguschees, tad semneeki dohdahs meschòs us meddischanu.

No Nikolajewas. Tur wiffi prettschu weddeji sawà starpà nolihguschì, swehtdeenàs itt nekahdà pelnà nebraukt, tà tas libbs schim daudskahrt notizzis. Us schim dohmahm tee nahlfuschì zaur to, ka Anglu matroschi tai pilsehtà swehtdeenàs ne to masalo darbiau nedarroht. Tà tad Kreewu juhrmanni fazzijuschì: „tà Angli tà stipri tizzibu turr, tad mehs Kreewi to tapat warram isdarriht; kapehz lai winneem paleekam pakkalà pee Deewa bauschta turrechanas?“

Ahrsemmes sinnas.

No Wahzijas. Firtu Bismarku, kas weffeltbas deht Riffingà usturrah, gribbeja tai 1mà Juli nonahweht. Bismarks krauzà pa klaiju laulu un tè us winnu schahwa, bet schahweens nebija nahwigs, eewainoja tikkai firtam rohlu. Schahweis irr lahds kattolu muzzineelu sellis, ar wahrdu Kullmann, is Magdeburgas. Laudis scho laundarri gribbeja saplohst. Rà telegrafa sinnas sinno, tad Bismarks taggad (tai 3schà Juli) effoht faslimmis ar bruchtschu drudsi, lahds eewainoteem mehds peemeslees. No leelwalstim firtam Bismarkam peesubtitas laimes-wehleschanas, ka winna dschwiba effoht no schahweena isglahbta. Wes tam wehl winnam daudj laimes-wehleschanas adresses teel peesubtitas.

No Austrijas. Tapat tà Pruhfija, arri Austrija, tà sinno, teel eewesti jaunee basnizas liltumi, kas biskapu warru aprohbescho. Lai gan Austrijas jaunee basnizas liltumi naw tif bahrgi, tà Pruhfijas basnizas liltumi, tad tomehr biskapi teem negribb padohtees. Celam schee liltumi laudim pilnigi tikkuschì pasihstami, biskapi jaw sahlfuschì teem pretti strahdht. Tà par prohwi Linzes biskaps Rudigiers irr islaidis rakstu pee sawa ap-

rinka preestereem, kurrà winsch isflaidro, tà winneem ja-isturrah prett jaunee basnizas liltumeem. Pee tam arri winsch pats rahda, tà tas darrams. Rahdà pilsehtinà pee jauneku eeswehtschanas winsch tohs pahrlauschnaja tizzibas mahzibà un pee tam arri schahbus jautajumus preescha litta. „Kadeht tee peezi biskapi Wahzija smohl sehdes?“ winsch jautaja jaunekus. Kad tee nu kluffu zeeta, tad winsch pats atbildeja: „Tadeht ka winni Deewa bauschtus peepildija un tadeht ka us to raudstjahs, lai tee arri no zitteem tittu peepilditi.“ Tad winsch atkal jautaja: „Waj tas par prohwi arri man warretu gadditees?“ Us tam jauneki atbildeja: „Ja!“ — „Nu labbi,“ teiza biskaps tabtal runnadams, „bet ja tas notittu, tad jums neschaubigi pee mannis jaturrah; jums wajaga, lai nahktu kas nahldams, sawu augstako basnizas-kungu apfargah.“ Arri spreddiki, pahr jaunee basnizas liltumeem runnadams, winsch teiza: „Rà labbi kristitee laudis buhdami juhs miblejat swehto tehwu (pahwestu) un tadeht teescham nepalkausiseet tahdeem liltumeem, kas winnam nepatihlami!“

No Parihfes. Sennal no Franzijas sinnojohht neretti gaddijahs, ka tikkai pahr swehtahm staigashanahm sinnoja, kas leelas jo leelas tittu isrihtotahs, brihscheem schai brihscheem tai pilsehtà; taggad, tà leelahs, swehtas staigashanas eet masumà (warrbucht tahs palikkuschas laudim par garru laiku), bet garridsneeki naw bes padohma, winni sinn, tà schij buhschanai japalibbs, winni isrihlo swehtu staigashanu ar behrneem. Saw daudj weetas Franzija schahdas behrnu staigashanas bijuschas. Wassee staigulischì dabbuhn wainagus, krohnus un pultu puschlas, kurrà winneem, tad libbs basnizas negahjuschì, pee Marijas bilbes janoleef. Kattr behrns arri dabuja kahdu swehtu bilditi jeb medaku, lai mahzàs pahrnahzis warretu to sawejeem eedoht. Swehtà staigashanà teel skaititi pahstari un dseemas dseedatas, kurràs daudskahrt teel peeminnehts Franzijas fuhrais liltens un sawangotais pahwests. Weidsamà laika tikkai isrihtota tahda behrnu swehta staigashana, pee kurras libbs 1500 behrnu bija fapuzeti. Musikhim spehlejoht un tarrogus nesdami winni us nosazzito swehtu weetu aistagaja, kur preesteris Bolè (Poulet) spreddiki turreja. Arri schi spreddika lohhdòs bija kattolu-Franzijas saweenoschana ar pahwestu. Kamehr partijas strahdht, tamehr garridsneeki meerigi un netrauzeti preesch fewis strahda, dohmadami, ja winni behrnu firdis dabbuhn sawà rohla, tad winneem arri nahlamiba buhs rohla. Winni jaunàs behrnu firdis eedehtsa sawas prinzipijas (zenteenu pamattus) un jaunu laiku zenteenu eenihdeschana. Franzijas waldiva schinni buhschanai pretti nestrahda, turprettim wehl peepalibbs zaur sawu jauno liltumu pahr augstakahm skohlahm, kas jesuiteem pa prahtam isdewees. Arri us farra spehku un us strahdneeku lauschu kahrtu garridsneeki

to eespehjoht un fchi eespehja deenu no deenas wai-rojotees. Schè klacht arri japeeminn, ka Franzijas garridsneeleem nelad naw wairal naudas bijis la taggad. Preefch sawahm rihlofchanahm sun darbo-fchanahm garridsneeli dabbuhn naudu no fehnianeeku-un garridsneeku-familijahm.

— Bonopartisteeem ihsti labbi wairs neweizahs, jo pee Rubera, winnu partijas waddona, irr atrasti papibri, kas israhda, ka winsch pee fewis turrejis lahbas fleppenahs beedribas fapulzes, kas zaur dascha-deem raksteem pahr to gabdajuschas, lai laudis tiftu jaunam Napoleonam peewesti. Lai gan winsch fennaal to bija leedsis, tad tomehr taggad irr peerah-dihst un waldbiba winnu nu irr nodewufe teefahm.

— Pabr Mat Mahonu runnajoht japeeminn, ka winsch deenu no deenas nahf wairal pee atfichanahs, ka ar tahm fehnianeeku partijahm, kas pastah-wigi sawa starpaj kildojahs, nelas naw isdarrams un lahko tadeht twotees meerigai republikaneefchu partijai, pee kurras, arri Tjehrs peedallijees. — Tautas fapulze irr sawa isturrefchanah lohti schaubiga un neretti noteef, ka winna to schodeen atmiett, to walfar bija nospreedufe. Beidsama laika winnas preefchliffumi un spreedumi grohsahs ap presidenta Mat Mahona waldbichanahs laiku, waj tam buhs waldbiht 7 gaddus jeb ne. Tahdai schaubigai isturrefchanah prettineeze buhdama ministerija luhdja Mat Mahonu, lai tautas fapulzi no ammata atlaischoht. Mat Mahons to gan nedarrija, bet aislaida ihpafchu rakstu tautas-fapulzei, to atgahdidams, ka winnam walstis-warra us 7 gabdeem ustizzeta; winsch effoht apfoblijees, ka pa scho laiku to apfargafchoht un to arri darrifchoht, tadeht lai spreeschanu pahr scho leetu leekoht pee mallas. Schahda drohscha isturrefchanahs un flaidra walloda Franzijai bijufe pa prahdam, jo laudim jaw fenn apniffuschas stribdeschanahs un fihweschanahs tautas fapulze. — Grafs Schambors zaur sawu beidsamo rakstu daudj sawai partijai flahdejis un laikam pee waldbichanahs gan nektahs.

No Spanijas. Sawa isgahjuschah nummurah sinnojahm, ka Karliski sawus sawangotohs prettineelus breefmigi mohzidami aplahwusch; taggad lassam Wahzu awises, ka schahdas sinnas pateefgas bijuschas, jo Karliski sawus sawangotohs prettineelus teefcham aplaujoht, to gan nemehdi darriht, ka to beidsamohs karröh effam peedfihwojuschi, jo eenaidneeku tiffai lauj, lamehr tas us karra lauku pretti turras, bet ne tad, kad tas sawangohst. Beidsama laika Karliski arri kahdu Wahzu awischu sinnotaju, ar wahrdu Schmidt, fahchrusch un to nonahwejuschi. Tas ta notizzis. Schmidts bija no Karlissteem fahchrts. Spaneefchu wallodu labbi neprasdams winsch newarreja Karlissteem peenahkami isflaidroht, kas winsch tahds effoht; turklacht winsch arri bija sawas leezibas fihmes pee saweem zitteem papihreem atfahjis un tapeh; newarreja apleezinah,

ka winsch effoht awischu sinnotajs. Til lihdi Karliski dabbuja sinnacht, ka Schmidts effoht Wahzeetis, winni tuhdat to apfihmeja par Bismarka spionu un nospreeda tam nahwes sohdu. Gan Schmidts apfoblijahs Karlisku deenastah eestahtees un wiffus karra darbus darriht, kahdus tiffai gohda-prahts attauj darriht, jo Schmidts bija wirfneeks un tapeh; karra darbus gan fapratte; tomehr tas wiff neko nelihdseja un Schmidtam bija jamirst, lai gan Don Karlofs bija atlaidis pawehli, ka ar Schmidta no-teefafchanu lai usgaidoht, un fchi pawehle wehl preefch noteefafchanahs bija atnahlfufe.

Jannakahs sinnas.

Berline. Tai 3. (15.) Juli. Wahzu keisaram Wilhelmam bijufe farunnafchanahs ar Austrijas keisaru Ischle.

Ohtra wiffpahriga Latweefchu floblotaju fapulze Nihga.

Behn gaddu pa wiffpahrigeem dseefafchanahs swehtfeem, ka to sawa laika sinnojahm, tiffa Nihga noturreta pirma wiffpahriga Latweefchu floblotaju fapulze. Schi fapulze eezehla tomiteju jeb vreefchneezibu, kurrai bija ja-isgahda no waldbibas atfahschana preefch ohtras wiffpahrigas floblotaju fapulzes un arri isgahdaja. Wiffi floblas draugi pahr scho usfahcto darbu preezajahs un tam weiffchanohs un wafchfirfchanohs nowehledami katrs zit fpehdams palihdseja, waj zaur raksteem awises, waj ar wahrdeem farunnahs. Balt. wehstneffis un Wahj. weffis pasneefja garralus rakstus pahr wiffpahrigahm floblotaju fapulzehm, pahr winnu labbumeem un wajadfibu, norahbidami us floblotaju fapulzehm, kahdas floblu buhschanah par labbu teel noturretas Kreewija un Wahjia. Tiffai Latweefchu awises wiffpahrigo floblotaju fapulzi ne-eeraudfija par derrigu preefch Latweefcheem un sawas dohmas aissahwedamas tahs drufzita fadurrah ar B. w. un M. w., ta ka prettischanas raksti raddahs. (Dohs schè plafchali nepeeminnefim, jo tee lassitajeem deefgan sinnami.) Latweefchu awischu dohmahm peekritta daschi Kursemmes floblotaji, kas zaur awisehm atfazzijahs no wiffpahrigas floblotaju fapulzes, isfazzidami, ka winni pirma wiffpahriga Latweefchu floblotaju fapulze pamannijusch kahdu sawadu garru un tapeh; atfazzijuschees. Kahds schis gars bijis, to winni fihlakti neapfihmeja. Daschi, kas muhsu floblotaju freetnu zenschanohs un ruhpeschanohs par floblas labbumu nebija pilnigi atfinnusch, sahla baidees, ka zaur schahdu isturrefchanohs ohtra wiffpahriga floblotaju fapulze pawiffam ne-isjuttu. Schahdas bailes bija weltas bijuschas, jo ohtra wiffp. flobl. fapulze neween tiffa noturreta, bet arri freetns flaits floblotaju (257) bija fanahlfusch. Ta nu ihfumah ohtras wiffp. fl. fapulzes fahfchanohs peeminnejuschi, runnasm no fapulzes darbeem pascheem.

Sapulze, ka jaw isgahjuschah nummurah bija sinnohts, fahlahs trefchdeenu tai 26ta Juni. Gepreefchu no pulst. 9 lihdi 11, tomiteja noturreja sehdeschanu, lai warretu daschas preefch konferenzes wajadfigas leetas pahrspreest un deenas-lahrtibu nolitt; tad pulstien diwpadmitohs fapulze tiffa atflacht no winnas preefchneeka Kronwalda Utta f. Bet eekam tahlakti pahr fapulzes darbeem sinnojahm, wiffu pirms peeminnefim floblotaju flaitlu, kas us fapulzi bija atnahlfusch. Sanahlfusch bij 257 floblotaji, un prohti: 61 is Kursemmes, 185 is Widsemmes, 6 is Behterburgas un 5 is zittahm gubra. Starp scheem bija 1 floblu pahrluhts, 5 gimnastiju floblotaji, 12 zitti pilsehtas-flobl., 5 seminaru flobl., 77 draudses flobl., 135 pagastia flobl.,

un behrni, itt behdigi galwas nofahruschi. Kas tahdus zeffotaju pullus fatikka, newarreja beigt deezgan us winneem noslattitees un nobrihnetees, jo pateest, tahdi wehl nebija us Kursemmes leelzefkeem redseti. Tuwodamohs zeffotaju isfkatta drihs ween flattitaju pahrllezinaja, ka tee zeffotaji bija Latweefchi, Latweefchu semneeki, kurri fawu tehwiu atstahdami us tahtu Kreewiju zelloja. Par us-muddinaschanu tehwiu atstahd, derreja scheem tautescheem tahds rakts nel. Behterb. awises, fur Waldemars, kas Kreewija bija semmi pirzis, Latweefchus usazijnaja, turp dohtees. Winsch bija Nowgorodes gubernija semmi pirzis un sinajoj toreis, ka wianam til un til dauds deffetinu semmes, us kurru, ja tiffchana, warr Latweefchu familijas us dsibwi nomestees un semmi par ihpafchumu eemantohd. Sinajoja arri, ka ikweenai familijai, kurra us wiana semmi gribb fchury nahlt, wajaga preefchlaita peeteiftees, un til un til dauds naudas buht, lai warretu ka peenahlahs us jaunu weetu eefahlt dsihwoht. Kad Latweefchi wiffu to ne-eegaumedami leeleem pulkeem, un pa leelakai dalkai bes naudas us Kreewiju fchury nahza, zaur to winneem dauds grubtumi bija japahrzeesch. Behterburga wiini dabhuju pirmohs smaggohs zekka grubtumus baubidht. Gan pa semmes zefkeem, gan pa juhru nahkdami tee leeleem barreem te eeraddahs un gribbeja no tahta zekka atduffetees; winnus neslattija wairs pa desmiteem, bet pa fimteem. Behterburdsneeki nesinnadami tai ahtrumä, fur lai til dauds zilweft ar faweem firgeem un mantahm mahjas weetu atrohd, eerahdija teem pilskfehda us lahda leela plätscha peestahfchanas weetu. De nu bija redsami fimteem ismiffufchi zilweft, wihri, feewas ar behrneem. Wairak deenas ne-ehduschi, bes naudas un lohpu barribas, tahdi bija pa leelakai dalkai schee noschelojamee kautini. Winnus us-luhlojohd, no nejaufchi prahta nahza Israeliteru pulks ap Sinai kalnu. Behterburgas polizeja puhlejahs fcheem zekkotajeem pajumtu gahdaht. Seewas un behrni tappa tulfchäs tafarmes eefohrteleti. Behterburga dsihwodami Latweefchi fametta dahwanas un raudsija zil fpehdami teem barribu apgahdaht; tiffai paschi nedrihsleja ar teem farunnatees, jo schee tauteschi fawä ismiffefchana turreja winnus par spijoneem un daschi pazehla alminus un kohfus us winneem mest. Tä schee zeffotaji nu kahdas deenas pilskfehda pawaddija, lihds kamehr fpehja attal tahfal zeffohd. No Behterburgas wehl kahdas 80—100 werstes un wiini bija fawu zekka mehrti fahneegufchi. Waldemara k. nu staiga winneem semmi eerahdidht, nemas us tam neluhkodams, waj teem irr nauda ko maffahd jeb ne. Bet ka nu preefch tahda pulka semme nepeetiffa, tad wajjadseja wehl semmi laht pirkt, un arri to winsch darrija. Dauds no Latweefcheem isklidha pa apfahretejahm mutschahm un peenehma semmi, zitti attal us ispirifchannu. H-katru gaddu pehz tam irr wehl arweenu Latweefchi flahu nahkfufchi; pat scho pawaffari kahdas familijas no Kursemmes atzelloja. Pirmä eefahltumä gan gahja jauneem eefahzejeem deesgan grubti. Mescha wajjadseja lautus taifcht. Pirms us lautu taifschannu eefahla dohmahd, wajjadseja mahjas buhweht, fur dsihwoht. Schwadht grubtumi bija pa leelakai dalkai wiffeem fcheit atnahzejeem japahrzeesch, un tohs wiini arri ar ihstu wihra duhshu pahrzeeta.

Dewini gaddi jaw irr pagahjufchi kamehr Latweefchi eefahla us Kreewiju iszefohd. Kad taggad wiinu dsihwi ap-luhlo, tad irr redsams ka ta gaddu no gadda itt rascheni pahrlabjojahs. Mahjas irr Latweefchi buhwejufchi pehz eerasas Kursemmes wihses, ikweens us fawu semmes gabalu. Katram fainneekam jaw irr wairak gohws lohpu, zittam lihds 12, lai gan daudsi irr wairak lohpus zaur fehrgu faudejufchi. Ar stohlas buhshannu gan wehl wahji eet, tomehr irr zerrams, ka ar laitu ilkatram pagastam fawastohla un stohlotajs buhs. Rentneekem irr semme kahdus

3—4 gaddus pa welti dohta un tad eefahlahs rentes maf-fahchana, ar 1 rubl. 65 kop. fd. par deffetinu. Kuntraktes irr pa leelakai dalkai us 12 gaddeem flehgtas. Pat Waldajas kalnds atrohдах pulzinsch Latweefchu, no kurreem leelaka dalka pa talpeem been, un mafala irr rentneeki. Weidsameem irr kuntraktes us 24 gaddeem, 12 gaddi par brihwu un ohtras 12 gaddus teem irr 150 kop. fd. par deffetinu jamafsa. Us schejenes Latweefchu wifspahrigu fadsihwi azzis mettoht irr jaleezina, ka tee, tapat ka Baltijas Latweefchi, irr meeru mihsodami zilwefti. Kreewu semneeki labprahd ar Latweefcheem draudsiqi fateelahs. Ka winneem sche Kreewija dauds, dauds reis grubtaki klahjees ne ka tehwiä, to nebuht newarr leegt, un zilweft, kas wiffu to, ko wiini sche zeetufchi, pats naw peedshwojis un baudijis, to nebuht nespehji fawahm garra azzim preefschä stahdidht. Tahs nastas, kas winnem schurp zeltojoht, jeb sche atnahkfufcheem preefschä stahjahs, neswehra ne to desmitu dalku ko tahs, kas winneem pehzat bija neffamas. —s.

Lihbeefchu pasakka.

Breemiga wehra plohshjäh us juhraz. Wilni nammu augstumä zehlahs un attal ischklidha, ballas puttas wirs uhdena atstahdami. Juhrmallä neweens zilweft nebija redsams, un no sweijneekem neweens pats neudrohshinajahs juhra dohtees. Jo wairak wakkars tuhwojahs, jo debbes arween beefaki apmahjahs un tumshaks paliffa. Weens no sweijneekem, kurfch labbu duhshu bija eetaifjis, fazzija: „Kad es ar wellu tiftohs, tad labprahd scho-nakt juhra us sweiju dohtohs.“ Ditto schohs wahrdus bija runnais, te arri wiinam welns peestahjahs un wiinu us sweiju usazijnaja. Kad nu abbi us juhrmalli nogahja un neweenas laiwinas neatradda, tad welns rohlu smilktis eebahsis, iswilka kahdu leelu plantas gabbalu no strandefufcha fugga, un siwu kohzi tihla weeta panehmis, tee kahpa us plantu un dewahs juhra. Wels kahpa kohzi un nolaidahs juhraz dibbenä, no kurreenes tas pehz brihtina attal ar pilnu kohzi siwu usnahza. Siwis winsch atdewa sweijneekam, tam zeeti peefohdinadams, lai no tahm til kallejam nedohdoht. Sweijneeks mahjas pahrnahjis, steidsa tuhdat tohs labbahs no siwim islaffiht, kurras tad mahzitajam noneffa. Neilgi te attal nelabbais sweijneekam parahdijahs un to bahra, kapehz winsch siwis kallejam dewis. Us sweijneeka aissildinaschanas, ka winsch ne kallejam, bet gan mahzitajam siwis aisseffis, atbildeja welns: „Wahzitaji jaw irr manni kalleji, wai Tu nesinni, ka wiini mannu ahdu kaff ka rihs ween, un manneem dar-beem irr prettineeki.“ —s.

Rihgas Latweefchu beedriba.

Trefchdeen, 10. Juli pultsten 8 pehzpufshdeenas runnas wihru mehneschu fapulze.

Preefschneezi ba.

Pawaffaras beedriba.

Swehtdeenu tai 14. Juli general-fapulze nebuhs.

Pawaffaras beedribas preefschneeks
Chr. Bange.

Atbildes.

Dr. Resanc. Tä beidsjamä wehstulä minneta leeta irr kahrtibä, tapahz gaidam jaunus peefuhthjumus. Plafchakas sinas zaur wehstuli. Waj redsefimees scho waffaru?

Redaljija.

Rihis 5. Juli atnahkfufchi 1834 fuggi un aigahjufchi 1622 fuggi.

Atbildebams redaktehrs Ernst Plate s.

Sluddinafchanas.

Langdale's superfosfati

irr dabujami un apstelleschanaš nemm pretti pee

Goldschmidta un beedr.,

general-agenta preefch Kreewijas, fantohris Pils- un Kichter-eelnu stuhri Nr. 1.

Par eewehroschannu.

Galwaniseeretat (neruhsedamas) drahschu-tauwas

preefch fuggu un laufšaimneežibas-buhschanaš, par plohta-tauwas pee pabrzejchanaš pee uppehm, lehtuma un stipruma doht usteizamas, irr dabujamas no wiššada rešnuma un garruma pee.

F. E. Meier un beedr.

mašä Sinderu-eelä, Satowa nammä Rihgä.

Nawes sinna.
 Wiššem draugem un pošibstameem dohdam to behdu sinna, la taš kungs par dšiwibu un nahwi, irr mannu mihtu lautatu draugu un muššu mihtotu tehnu, to Luggašchu pils muhrneeku
Kaheli Medni,
 tai 20 Juni f. g. šawä 61. dšiwibas gaddä pež ilgäš un gruštas wahšibas no šchabš dšiwibas aššajinajit. Winna preefšuffchäš meefäš Jahna deenä paglabbam Luggašchu lapšeštä.
 La apbehdinata atraikne un behrni.

Mohreš pagäštä waldischanaš žaur šcho iššludina, la tanni 10. un 11. Juli f. g. tils iš Mohreš magäšinas (Rihtaures drauše) pa mašakam dalkam žaur wairat šohlišchannu prett škadru nauđu pabrdohts 100 tšchet. rubšu, 165 tšchet. meešchu un 100 tšchet. aušu. 1

Mohreš pagäštä waldischanaš, tai 12. Juni 1874.

Žehšu Latw. dšeed. beedribas lohžekki
 toby žaur šcho ušajinajit, 14. Juli f. g. pullšt. 1 pež pufed. fanahli Žehšu dr. šlohlä, uš pilnigu **general-šapulži.**
 Preefšchneežiba.

Weens **štrahdneekš** warr preefškees N. magäšine netohli no Behtera bašnijas Rihgä.

Weens gohdiš kutscheris warr weetu dabuht. Klachtas sinnaš Ernst Plates lunga drikku-nammä.

Dohles drauše, 17 werštes no Rihgäš pee Daugawas, 2 pagäštä šlohlmeišteri pee jaun-usbuhwetahm šlohlam weetas warr dabuht. Pagäštä irr pabrakš par 200 dwešt. leeli. — Šlohlmeišteri, kam labbaš attestates un taš mahš kreemu wallobu mahžišt, lai ištä laitä preežizabš pee Dohles šlohlwaldischanaš. 2

Weens labš štegu- un wahgu-kalleiš, kam 6šchäš darba deenas nebelä un prohi šawu ammatu ššaidri ištweizigi štrahdaht, warr drišjumä pašawigu weetu dabuht; japežezabš brahlu Bušch grahmatu bohde pee šemmes wahreem.

Mašlawäš Ubr-Rihgä žaunä eelä N 82 irr pabrdohdams weens grunšgabbalš. Klachtas sinnaš turpat pee namma ištpešneeku.

Weens žaunä eestradohts grunšgabbalš, kašdas 200 □ affeš leelš, Šumorowäš-eeläš turpinajumä N 90, irr jem labbu nolihgumu pabrdohdams. Klachtas sinnaš turpat.

Pašt-kambaris
 ar ištabahm un maišes žepš, toby ištwehtš Säulen-štrahše (Štabbu-eelä) N 94. Mašlawäš Ubr-Rihgä.
 Weeni launzeeku wahgi teel pabrdoht pee Behterburgäš šapšežäš 9. weršte. Gribšles mahjä.

Kanlu mehsluš
 90 šap. par puđu un
superfosfatu
 lehti pabrdoht
L. Görke un Kiesewetter,
 Rihgä Žuklu-eelä N 28, Wenešlota nammä. Šelgawä: Gošfr. Šeremann.
 Dohbelš: brahli Ketel.

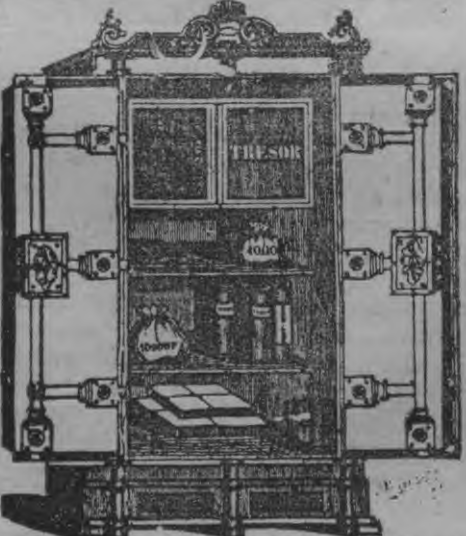
L. Lundmann un beedr.

leelä Baltijas dšeedataju

wihna-pagrabä

irr pilnä krašjumä atrohnami un teel leelumä lä mašumä par to wiššlehtato maššu pabrdoht neween wiššadi aštšemmes wihni no mašadm lihš wiššuaulštalahm šorteem, bet arri rumš, konjalk, aralk, porteriš, šampangeriš, Španešchu bišchopš, wehl dauš žittabi dšeheni un bašchaduš punšchu šortes no winnu pašča šabrika.

Maudaš-štapji
 teel išt krašjuma pabrdohtu un pež paštelleschanaš preešutiti no
Tiemer un beedr.,
 Rihgä, leelä Šmilšchu-eelä N 27.

Laš wiššulabbatabš Behterburgäš šeepeš, 1 rubl. 60 šap. par pohdu pabrdoht Š. Fromhold, Kašku-eelä N 10. 1

Laš gattawš šurpneeku darba teel peadahwahš un kreetna apbe- nešchana un mehrenaš žennaš apšohlitäš šurpneeku bohde N 108 šarp Šlablu wahreem un Sinderu-eeläš no šurpneeku meišlara
Lang.

Damšluggiš
„Bolderaa“
 atkal šawas brauščhanaš šahžis un ištbrauž
 no Rihgäš: no Bolderaa:
 pullšt. 6 rištä, pullšt. 8 rištä,
 „ 11 preefš p., „ 1½ deenä,
 „ 4 pež p. „ 6½ walfarä.
 Katrä braužeenä luggiš preeurcheš pee Weh-
 manna šahgu-dširuwahm un pee Rihl-
 grahwja. 3

Guldinga superfosfatu
 šinnamä labbumä
 un
labbus wežjuš
appianuš
 no 7 lihš 10 rubl. puđu pabrdoht no ležgera
 jo ležti
Karl Nevermann un beedr.,
 Žuklu-eelä N 21.

Pee W. Dobihn Limbašchöš
 teel pabrdohtäš 50 mužžäš labbi šahlitu rengu. Atkal pabrdeweji dabužn labbu teefu lehtati; beš tam tur almenu ohglu un wiššadu ahbu-
 krašjumš un šeeju šablš. 2
Šinnu- un paškulaš-dšijaš
 no wiššadeem nummureem pabrdoht
B. Eugen Šchnakenburg,
 fantoriš pretti birchäi.

Dakteris un advokats.

(Latwiski no A. Sp.)
(Statt. N. 24.)

"Emilija!" Zahseps eesabla ar firdi aisgrahbdamu balst. Winsch atgahdajahs advokata wahrdus, ka winna til ween no lihdszeetibas winnu prezzejuse. Winnam schahwahs prahta ta eenablschana schai baggata kohpmanna nammā, un ta labdarrischana, kas winnam schē rahdita.

"Emilija, waj tew neta naw ko man stabstibt?" winsch meerigi, bet ar drebbedamu balst prassija. "Runna til drohschi, jo es esmu gattaws wissu, wissu dsirdeht. Emilija, es neprassu tawas labboschanahs deht, ka tew buhs runnaht, jo man naw nefahda teefiba tew pahrmeschanu un pamahzischanas doht; bet mannai mohku pilnai schaubischana gallu darridama, tu runnast. Es esmu tas, ko taws tehws til tahtu sagattawojis un lam winsch sawu meitu un mantu ustizzejis — es esmu to taisni waldijis, un par to paschu winnam rehkinumu nodohschu; bet — waj es tawai firdij peeteeku, to tew buhs man fazzicht, jo til tu to finni. Rapehz tu trihzi preeksch Zahsepa, preeksch ta, kas la nabbaga bahrsch tawā tehwa nammā eenahza? Nebihstees, jo ko manna pateiziba nespehtu, to gohda-juschana pilnigi isdarrihs. Tapehz atbildi man drohschi: waj tu effi pa laiku kamehr es mahja nebiju, kur isgahjuse?" "Ja, Zahsep, es biju isgahjuse," winna ar nedrohschu balst atbildeja, lai gan winnas bahla feja meeriga palikka. "Ka pirmat melloju, tad tas til notikka tadeht, ka gribbeju usgaidiht, kamehr tawa bahrga feja mihligaka paliktu." Aukstas schausmas pahraehma to nabbaga Zahsepu. "Advokatam taisniba!" winsch dohmaja. "Til no lihdszeetibas lihdschim winna kluffu zeetuse, un til no lihdszeetibas winna taggad tohs mellus isrunnaja. Emilija," winsch stanni fazzija, "kamehr no sawas pehdejas zekoschanas pahrnahzis, irr neustizibas dohmas mannu firdi mohzjuschas, un es warru preeksch Deewa waiga apleezinaht, ka es winnam ar wissu spehtu esmu pretti zihniies un tahs prohjam treezis, lai gan pa welti. Weids scho zihnischanohs, kas manni mohza, un darri man sinnamu wissu, kas tew us firdi!"

Winna pazehla sawas azzis, un weegls farkanums us winnas waigeem parahbijahs.

"Zahsep, tad tu manni ar nezeenigahm dohmahm effi wajajis?" winna prassija.

"Nē, Deews mans leezineeks!"

"Kas tad tew schodeen notizis? Kas tewi faerfinajis?"

"Man gaddijahs tewi tahdā weetā fatapt, kur netaf tu nebiji zerrejama. Tu manni redseji —"

"Es!?" winna issauza. Tomehr tu mannim wairs netizzi," winna schjutigi tahtat fazzija. "Tu newarri man warrbuht wairs tizzeht, tadeht ka tew kaunas dohmas prett manni irr. Es biju schoricht pee muhsu daktera — winsch nebija mahja, un es nahzu tublit atpaktat."

"Til pee daktera?"

"Til pee winna! Bet nejauta manni wairs tahtat — ustizzi til man wehl ihfu laizinu, un tu to masu noslehpumu dsirdest, ko es wehl taggad peespeesta esmu tew neteikt. Zahsep, ustiziba irr mihlestibas tillums — pasarga un paglabba man to, ka man pee tawas mihlestibas newaijadsetu schaubitees, jo tahda schaubischanaht buhtu manna nahwe. Ka es tewi mihleju, tew wajaga sinnaht, kad tu til ween to pagahjuschu laiku atgahdajees. Ta irr manna leeziba, wairaf es tew newarru fazzicht."

"Emilija, ko tu prassi?" Zahseps issauza. "Apreautam ar schaubischanaht, kas wissu wihra tizhibu isahda un laulibas starpā neustizibas dohmas wairo, man buhs us tewi pakautees? Emilija, es jau ne-esmu wairs pirmajs, tas weenigajs, ko tu sawā firdi glabba."

"Mans Deews, tu schaubees pee mannas mihlestibas?" winna ar affarahm issauza.

"Es neslehpju tew neweenu no mannam dohmahm, un tu —"

"Zahsep, nerunna wairs tahtat!" winna kaunigi un breesmigās bailēs issauza. "Nesaffi man taggad netaf, mums abbeem wajaga kluffu zeest, ja negribbam paschi sawu laimi isposhtit."

"Emilija," Zahseps us sawu laulatu draudseni greesdamees fazzija, "tew trubst drohschibas, man ar multes wahrdeem wissu isteikt, no lam tawa nahkama laime gaidama; — es gaidischu no tewis wehstuli. Papihrim tu warresi weeglaki wissu ustizzeht. To isteizis winsch aisgahja us sawu darba-istabu."

"Kas tas irr? Kas tas irr?" Emilija patte appatsch fewis ischulsteja. "Schihš bailigas schaubischanaht es nedrihstu wairs ilgaki sawā firdi patureht, wehl schodeen buhs dakteram wissu sinnaht dabuht, ka winsch tai behdigai buhschanaht reif gallu darritu. Es negribbu ne ko, ne ko pasleht; labbaki tai wissu breesmigakai firdsapstinaht par uppuri palikt, ne la wehl ilgaki tahdā dsihwochanaht wahrgt."

Winna apsehdaht pee rakstama galda, pahraehma spalwu un eesabla rakstibt. Pehz kahdas stundas winna eesauza sawu istabas-meitu.

"Noneffat scho wehstuli tublit pee daktera Firdlandā. Gahdajat la neweens schē nedabbu sinnaht, us kurreni juhs eijat."

VII.

Tai paschâ wakkarâ bij dakteris kôhpmanna nammâ redsams. Winsch prassija pehz Raimunda kundses, un tilka eelaists wiinnas istabâ. Dakteram eenahfoht jauna kundse pazehlâhs no fawa krehfla, noslauzija tahs affaru pilnas azzis un gabja dakteram pretti to fanemt.

„Es nahku pats to atbildi us juhsu wehstuli jums nest,“ winsch mihligi un weenteesigi fazzija.

Dakteris wedda Raimunda kundsi pee krehfla atpallat un apsehdahs tai blakkam. Tad wiinnas rohku panehmis tâ fazzija:

„Juhš effat manni ussaukuschi, pee juhsu gohda par ahrsti buht, un gribbat lai es fawu tehwischi-figu mihlestibu jums rahdu. Es nekawejohs ne weenu azzumirlli juhsu wehleschanas peepildih.

Emilija nosarka un eefahza raudaht.

„Dakter,“ wiinna kaunigi fazzija, „man waijaga juhsu preekschâ fawu firdi atklah. Es ne-esmu wis nekahda grehzineeze, kas ar firnigahm noschehloschanahm sawus grehtus grihb issuhdseht — ne, es ne-esmu nelo kauna padarrijuse, manna dwehsele irr tihra un manna firhs manni ne-apuhds; bet man waijaga weena labba padohma-deweja, weena ustizziga farga.“

„Es apfohlu jums abbus.“ Dakteris fazzija.

„Dakter, manna wehstule tik atrohdahs kahdas ihfas peesihmeschanas no wissa, lo jums sinnah waijaga. Al nebihstakees par lihdsinataju pee ta breefniga noslehpuma buht!“ wiinna kluffi issauza, fawu waigu, kas no kauna drusku nosarka, ar baltu sihda lakkatinu apsegdama.

„Nè, nè, es nebihstohs nemas, mihka Emilija, — jaw tas esmu —“

„Kâ, waj juhs jau to sinnat?“ Emilija pahrssteigta eefauzahs.

„Es jau sinnu wissu,“ dakteris smaididams fazzija, „un preezajohs, jums pascheem fawu zeeschanas stahstischanu pataupih.“

Jauna kundse peepeschi nobahleja.

„Kas jums to fazzijis?“ wiinna ar gluschi lehnu balst prassija. Warrbuht mans wihrs?“

„Nè, nè, Juhš wehl warrbuht nemas nesinn tahs breefnas, kas wiinna mahjas meeru draude. ihpohstih un mehš jau buhsim tahs nogreesusch, pirmš winsch tahs mannihs.“

„Dakter, winsch jau manna!“ Emilija issauza.

„Kâ?“ firmgalwis isbihjees prassija. „Waj winsch warrbuht pee jums kahdu nepareisibu mannihs?“

„Nè, nè, Deews —“

„Nu kâ tad winsch sinn?“

Emilija nu stahstija Juhšepa pahrnahschanu un fawu farunnu ar wiinnu.

„Mans zeenijams draugs,“ wiinna ar kustinatu firdi fazzija, „no paschu neisprohtamahm bailehm mohzita, es wiinna preekschâ melloju, un tabdâ wihšê aifleehohs, ka bes fawa wihra sinnas juhsu

mahjâ hijuse, jo man irr, ka waj pat ta wismasafa ne-ustizziba no wiinna puffes wissu mannu dshwes laimi isphostitu.

Es esmu newainiga, dakter, un tomehr es newarru gluschi brihwprahtiga prett wiinnu buht. Ka winsch fawa jaunibas drauga malbischanohs nepeenahktu, bij mans leelakais publinseh, jo tas man nahzahs grehiti, par ta wihra apsuhdsetaju palikt, kurra tehwu Juhšeps par fawas laimes gruntetaju eerauga.

Julius irr wiltigs draugs, bet mans wihrs to nesinn. Wiinna laipniga apmellechana, lo winsch man, pehz Juhšepa aishjettoschanas us Deenwidduš-Wahzsemmi, fahza rahdih, man no pirma galla it labbi patikka; bet deemschehl, pa wehlu nomanniju, ka fawa wihra draugam pa dauds to biju atwehlejis darriht. Ko es tik par newainigeem johfeem un laika-kawekli biju turrejis, to winsch kâ wisdsihkalo pateesibu bij usnehmis. — Winsch rakstija man wehstules, kurras, kad weens zilwels, kas muhsu buhschanu flaidri nepasihst, par wis negohdigakahm laulibas pahrfahoschanas faitehm buhtu warrejis turreht, un tomehr es esmu beswainiga palikuse; tik tas weenigais, kas mannu firdi flumbina irr tas; ka Juhšepam klah ne-effohst tas tâ warrejis notikt. Grehta flimmiba bij tahs prettoschanahs augti, — es esmu fawu neapdohmibu gaušchi neschehlojuse, un tomehr, kâ rahdahs, wehl leelakas breefnas man gaidamas. Baltsat, glahbjat, dakter, pahrliezinajat mannu wihru, falkat wiinnam, ka es nekad ne-esmu nostahjusehs wiinnu mihleht un wiinnam ustizziga buht, ka es nemas nesinnu, no kurrenes tee kaunuma pawaddeni, kas manni tik peepeschi fahstijusch, irr nahkuschi!“

Wiinna noslauzija fawas affaras, kas it beesi, kâ pehrles pa waigeem noritteja.

„Rabbaga Emilija,“ dakteris lihdszeetigi fazzija, „es pasihstu juhsu breefnas un ne-esmu neweenu azzumirlli schaubijees, ka tas adwolats ferw teesibas peemeheojahs, kur no tahm naw ir lo dohmaht. Juhš wiinnam ussmaidijat — un winsch runna no mihlestibas; juhs Juhšepu uszihligu kôhpmanni fahzat — un winsch runna no aufsta laulata drauga, kas juhsu firdi nespehi pildih — ihš falkoh, winsch grihb juhs beswainigu tahs, lai tik drohschi wiinnam palaischatees. Al schai pussdeena pirmu reisu Juhšeps fawu schaubischanohs jums parahdija?“

„Ja.“

„Nu juhs taf ne-effat, kamehr no fawas flimmibas, nekahdu ne-apdohmibu rahdijusch?“

„Ewehru pee ta wissur klahthuhdama Deewa!“

„Tad adwolats buhs prohwejis, to ne-ustizzibas sehflu Juhšepa firdi kaisih. Taggad derr Juhšepam parahdih, kahds lungs irr Julius. Kad winsch pasihst ta adwolata dohmas, tad winsch arr warr weeglaki un drohschaki fawu leulatu draudseni tee-fah. Jums mihka kundse man japalidhs.“

„Ko es warru palidhscht?“

„Nepraffat, juhs effat ta flimneeze, es esmu dakteris. Schschatees un rakstat, ko es jums preelſchâ teiſſchu. Mums ſtiprs kaunums janibzina, tabeht arri waijaga ſtipras ſables.

Emilija noſehdahs pee rakstama galda, un dakteris tai pabr plezzu pahrleekdamees preelſchâ fazzija:

„Mans lungs! Atbildi uf Juhsu pehdigo wehſtuli, man waijaga ar wahrdeem no muttes uf mutti doht. Wakkarâ pulſten dewindſ ſawâ waffaras-mahjâ Juhs ſagaidiſchu“

Emilija ſkattijahs iſtruhluſehs dakteram azzis.

„Rakstat,“ dakteris ſmeedamees fazzija. „Juhs jau ne-effeet, til ween juhsu wehſtule, — par to zittu jau es gabdaſchu; tapehz rakſteet. Mans wihrs irr no daktera Gribdlanda uf wakkarinu eeluhgts, un it wehlu nahſs mahjâs. Emilija.

„Taggad aiſſehgelejat un uſrakſtat adreſſi.“

„Tê, dakter, es leeku ſawu gohdu juhsu rohkâs!“ Emilija dakteram wehſtuli paſneegdama fazzija.

„Un dakteris dohs jums par to, juhsu no ſchauhſchanahm un ne-uſtizzibas iſahrſtetu wihrn atpaffat. Lihds pulſten ſeptineem irr adwokats ſawâ darba iſtabâ atrohdamſ — atwehlat man, ka juhsu wezzu Metu tur aiſſuhtu. Nu nu, dſihwojat weſſeli; manna publika angkus warrbuht jau ſchowakkar pee ſawa wihra manniſeet.“

„Lai Deews dohd!“

Metu ar wehſtuli aiſraidijis, dakteris eegabhja kantori, tur Jahſeps ſtrahdaja. Rohmannis ſanehma ſingalwi ar noſlummuſchu waigu.

„Nu, mans draugs,“ dakteris fazzija, „ſchowakkar juhs peederrat man. Juhsu dakteris jums pawehl, ka pee winna ſchodeen wakkarinu turrat un pehz kahdu gabbalinu ar winnu paſtaigajatees. Taggad irr pulſtens puſs ſeptini — man wehl weens flimneeks ja-apmeſle — puſs aſtonds juhs manni atraddiſeet mahjâ.

Jahſeps luhfoja eemeſlu atrast, un fazzija, ka ſchodeen paſtes-deena, kurrâ daubſ wehſtules ja-ſagaidoht, newarroht iſeet.

„Arri man irr wehſts jums dohdama, kas wehl waijabſigata ne kâ wiſſas zittas. „Nebihſtatees, naw nekahda nelaimes-wehſts.“

„Tad jau ja-eet buhs!“ Jahſeps atbildeja.

„Juhs ſinnat, es mihleju, ka noſazzitâ laitâ nahſ!“ dakteris aiſeedams iſſauja.

Pa eelu eedams wiſſch fatappahs ar Emilijas iſtabas-meitu, Metu, kurrâ patlabban no adwokata atpaffat nahja.

„Nu?“ wiſſch praſſija.

„Utraddu mahjâ. Wiſſch panehma wehſtuli un ahtri iſlaſſijis, eedewa man dukkatu par atneſchenu. Tad atſtabja manni, beſ ka kahdu wahrdu buhtu fazzijis.“

„Labbi, mihta Meta, paldees jums,“ dakteris probjam eedams fazzija. „Tâ atbilde peeteek; jo ta rahda, ka adwokats eet ſpohſtâ.“

Dakteris eegabhja kahdâ wehſtnizê. Stundu wehſlal wiſſch ſanehma Jahſepu ſawâ iſtabâ, kur wakkarinas uf galda jau kuhpeja. Abbi wihrî ehda, uf ko dakteris wehl paſkubbinaja, un tad pehz wehſſchanahs abbi us Jahſepa waffaras-mahju aiſgabja.

VIII.

Wakkara krehſta jau ſemmi apklabhja un mehneſs ſpihdeja, kad kohpmannis ar dakteri waffaras mahjâ nonahja. Dahrsneeks, kas tēpat kahdâ maſâ mahjinâ dſihwoja, atdarrija durwis un eelaida abbus lungs tai ſkaiſtâ ſahlê. Kamehr Jahſeps nopuhlejahs kahdu gresnu lampu aiſdedſinaht, tamehr atkal dakteris ahra uf treppu pakahpehm noſtahjees; kluffi ar dahrsneeku runnâja.

„Mehs gaidam wehl weefus,“ wiſſch fazzija, „weenu lungu un kundſi. Laiſchat winnus eelſchâ, wezzajs, bet neſakſat, ka mehſ jau effam atnahluſchi. Mehſ gribbam ſchowakkar weenu johku luggu ſpehleht, un tad juhs to iſptahpajat, tad ta nihſt. Tadeht ſargatees to darriht, jo tad Raimunda lungs juhs it lehti warretu no deenasta aiſraidihſt. Ja jums kas teek praſſihſt, tad juhs warrat atbildeht, ka juhs neko wairak neſinnat, kâ til no Raimunda kundſes to pawehli, wakkarâ pulſten dewindſ lampu aiſdedſinaht, kas kâ redſu, paſchlait' jau degg. Iſdohdahs wiſs labbi, tad til gaidat no mannis to algu.“

„Labbi, daktera lungs, buhs wiſs uf mattu riſtigi!“

Dahrsneeks uſliſka zeppuri un aiſgabja. Dakteris eegabhja ſahlê. Pulſtens patlabban noſitta dewini.

„Draugs,“ wiſſch uf Jahſepu fazzija, „nemmat zeppuri un nahſat man paffat.“

„Uſ kurreni?“

„Winnâ kambarî, kas ar tahm glahſchu durwim un ſakſajeem preelſchſarreem.“

„Dakter, kas jums prahtâ?“

„Taggad apluhloſim weenu flimmu wihrn un ſeewu — es esmu abbus apnehmees iſdſeedinaht.“

„Uſſcheklojatees, dakter, kas tee tahdi irr?“ Jahſeps pahrſteigts praſſija.

Tâi paſchâ azzumirkli wahrte pulſten ſinnoja, ka gaidihſt weeſis klahſt. Dakteris pakehrt Jahſepu pee rohkâs un eewilla to ſteigſchus kambarî, kurrâ durwis ee-eedams zeeti aiſſlehdſa. Abbi wihrî apſehdahs; katrs uf ſawa krehſta, kâ kâ zur tahm glahſchu durwim, to apgaimotu ſahlî pahrſkattihſt warreja.

„Un nu, dohmajat,“ dakteris fazzija, „ka juhs pee ſawas flimmas Emilijas gultas ſehdetut. Sargatees no wiſſmaſaka trohſſchua un ſaturratees paſzeſchana; ka ſchis brihdſis weſſelibu atneſſihſs, uf to es ſawu firmu galwu leeku kihlâ. Apluhkajat til riſtigi, ne-iſtruhzinajatees ne par ko, lai nahſtu kas nahſdams. Nepraffat man neneela, jo es ne-atbildeſchu.“

(Us preelſchu wehl.)

Grandi un feedi.

Mihlo Duffi!

Laischu tew scho wehstull, lai tu finnatu, lo us wifs-pahrigo Latweeschu fohlotaju fapulzi esmu peedfihwojis. Gan buhtu warrejis nogaidiht, kad buhschu mahjas pahr-brauzis un tad tew ar muttes wahrdeem buhtu warrejis pastahstiht; bet man bija bail, fa manni peedfihwojumi man brauzoht pa rattu reddelehm ne-isbirtu.

Us fapulzi bija fanahufchi wairat var pufstrescha fimta fohlotaju, lahdi 60 no Kursennes un lahdi 180 no Widfennes, tee zitti no zittureenas. Pahr to nu man bija leels brihnumis, la no Kursennes tiffai ta trescha datta bija nahfufe; bet tad sawu brihnumu fahbu Tahmneekam stahstiht, tad tas manni kreetni issmehja, fazzidams:

„Danga, Danga, nedarri man, tawam wezzam draugam, tahdu kaunu ar sawu brihneschanohs; luhdsams nefakki neweenam, fa brihnees pahr Kursennes fohlotajeem, fas tit masâ skaitâ nahfufchi. Waj tad tu tohs kawekus un schekhschtus nepafihli?“

„Ne!“ issauzu brihnidamees, „es, Tahmneejin, ne lo no tam nesinnu man no Kursennes schurp brauzoht nefahdi schekhschtu un kawekli negaddijahs. Luhdsams isskaidro man to.“

„Tu jaw arri ne-efsi fohlotajs; bet par to nefo. Redsi, Kursenneekem us Mihgu brauzoht irr leels kaweklis, winneem par Dangu pahri jabrauz un tapehz winni no wezzahs Daugawas baididamees, tiffai lahdi otbraufufchi?“

Lâ Tahmneeks man isskaidroja un es wairis nebrihnohs, jo Daugawa irr teefcham leels kaweklis Kursenneekem us Mihgu brauzoht, ja Daugawai nebuhtu tilit. Nu arri skaidri fapratu, tapehz daschi fohlotaji negribbejufchi us fapulzi nahst; winni nesinnadami, fa Daugawai irr tilit, daidijahs Daugawâ noslihlt (un kursch zilwels gan gribbetu noslihlt un tad winnam arri tit flitti klah-tohs fa lohpan, fas teef gannihst), un kaunedamees fazzijht, fa winni baidahs no sawas wezzas mahmulites Daugawas, fazzija fa winni baidahs no lahda garra. Es no sawas puffes dohtu tabtu padohmu, fa nahfufcha wifspa, iga fohlotaju fapulze buhtu noturrama seemas laita, t.â neweenam us Mihgu brauzoht nebutu no Daugawas jabihstahs. Bet lo es tē pfukstu no saweem brihnumeem un padohmeem, labbatiflahstifschu no fapulzes paschas.

Mo tahdas fohlotaju fapulzes warr dauds lo mahzitees: pir aym lahrtahm, tad weens runna, tad wiffi zitti klauzahs un tahda wihse warr skaidri faprast, lo un pahr lo runna; turpretti kad mehs turram fapulzes, tad wiffu majak irih us reisu runna un ta neweenu newarr faprast. Dhrahm lahrtahm fairs ruunajahs bija eepreetschu labbi apohmanis, fo wiffch runnahs un lai to warretu peerahdiht, bija fairs ruunatajs sawa dohmas us papihra usratujis? Lâ tad, Duffini, tu weegli noprattiff, fa pee wiffahm garezahm runnahm un spreeschanahm nefahdas stihdes ne-uzgelahs. Lahda mohde mums arri muhsu fapulzes ja-eeweed, lai zitti neteiftu, fa mehs flittu garru peenehmufchi.

Kao weena runna bija beigta, tad no runnas isnehma to lohdelu un to pahrspreeda. Pee schahdas pahrspreechanas es arri nehmu dallibu un manni wahroi fohlotajeem ta bija pa praham, fa wiffi, tit lihds fa es mutti atplehtu, tahla imetees, pahr mannu gudribu preejadamees un es lihds preezajohs, tas irr, es arri smehjohs. Lâ reij winni bija lahdu ietu nospreedufchi un ipredumu peenehmufchi, un gribbeja jaunu leetu neant pahrspreechanâ, tē es peezeltohs un runnaju tohs swarrigohs wahrdus: „Kad wiffi tam spreedumam peetriht un es arri peetriht, tad wartam to leetu par beigtu eefstahst.“

Zittu reiju wairat.

Laws Dangas Sanzis.

Behdigs stahsts.

(Sohst.)

Kahdai baggatai Latweetei bij lohiti dauds prezzineeku nahfufchi, bet wiffus ta bij atraidijust. Behdigi arri preefch winnas ta laimiga stunda nahja: lahds smuks dseefmineeks mihleja wianu un tappa arri no winnas mihlehts. Pahr meitinas pahrwehrtijufchohs prahdu prezza-damees wezzakee eerikteja lahjas us to labbato. Kad fahsu pirma deena bij pagallam, tad wiffi fahsu laudis gahja pee meera un winneem papreefchu bij jaw jaunais pahris pasuddis. Dhtrâ rihstâ jaw faule bija leelu gab-balu patezzejufe, kad lahjneeki attal weefu istabbâ falaffijahs, lai warretu fohpâ lihds ar jauna pahri brohlasti baudiht. Bet jaunais pahris wehl nebij klahst. Wihra tehws fuhra pehz winneem un dabdu to finnu, fa jaun-laulato istabbâ wiff effoht kluffu. Wiffch fuhra attal; dabdu to paschu atbildi. Behdigi eet patz tehws tohs meega puhfchans mohdinaht, eet pee durwim, atrohd tahs aifflehgtas un tapehz lehni peeclappe. Neweens nedfird. Wiffch klappe stiprati. Gelfchâ wiff kluffu. Wiffch fauz: Behrnini zekatees augfchâ!“ — Nefahda atbilde! — Behrnini nefawejatees, brohlastis jau gaida!“ — Nefahda stanna eelfchâ! — „Behrnini, es luhdsu, neleezeet weefseem gaidiht!“ — Istabbâ kluff ta kappâ! — No bailehm pah-nemts firmgalwis flattahs zaur atflehgahs zaurumu, bet ne-eeranga nefo! Wiffch pawehl treppes no ahrpuffes pee lohga litt un eeranga nu zaur lohgu tiffai fahdus nefahrtigi us krehfleem ismehtatus drehbes gabbalus. Wiffch pawehl durwis uslaust un atrohd tiffai drehbes. —

Nelaimigee bija no mihlestibas weens ohtru — afehdufchi.

Râ Amerikâ fakkus ferr.

Waj juhs sinneet, fa Seemeka-Amerikâ fakkus ferr? Seemeka-Amerikâ ferr fakkus seemâ, nahts-laitâ; bet tad jabuht lohiti aufstam. Behrajs panemm laterni,*) eeleef tanni deggofchu fwezzi un eet us lautu, tur dauds faku irr. Tur nonahjis noleef laterni semmē un paslehpjabs krumds. Sakkii ugguni eeraudfidami, dohma: Behrkoni, fibbeni, no kurrenes tad ta laterne tē zehlfufchs,“ un welfahs fiantahrigi tuwaki. Winni notuppahs ap laterni riaki un rangahs ugguni. Mo tahdas ne-eerastas flattifchanahs usnahst teem raudas; affaras teef us semmi un sakkii peeefalt pee semmes. Kad winni peeefallufchi irr, nahst fehrejs no krummeem lautâ; nolausch winnus un eebahsch tohs jatts tafchâ. — R. Matfcherneeks.

Luhgschana.

(Vermontowa.)

Kad grubtâ dshines brihtinâ,
Sahl firdi behdas mahlt,
Tad brihnifcha irr luhgschana,
Ko weenmehr standinaht.
Gelfch dshinu wahrdu fassannas
Irr spehfs, pilns fwehtibas,
Un elpo ne-isprohtamas
Tad tur fwehtas lihgsmitas.
Râ nastâ dwehflei nowelfahs
Tad tahki schaubiba —
Nahst tizziba, pluhst affaras,
Un weegli, weegli ta — Kfch.

*) wehstufteri.

Atdibedams redaktehrs Ernst Plates.

No jensures atwoehlehts. Mihgâ, 5. Juli 1874!